

Prava, izvešeni ponedeljek, št. 11. Uredništvo: Ljubljana, 20. I. nadstropje. Dopolni naj se pošiljajo ure...

Licejska knjižnica LJUBLJANA - Jugosl.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. - Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) - Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent.

Praga in volitev v Nemčiji

«Prager Presse», ki je na glasu tolmачice naziran vodilnih krogov v čehoslovaški državi, komentira Hindenburgovo izvolitev sledeče: Ze dejstvo, da je bil v Nemčiji za mesto...

ri, da pa bo vkljub temu Hindenburg, kot predsednik nemške republike, trajno vzne- mrljiv element. Temu našemu naziranju...

Program poslanske zbornice

Zenska volilna pravica RIM, 1. Poslanska zbornica, ki se sesta- ne 14. t. m. se bo bavila predvsem z zakonskim načrtom o ženski volilni pravici...

Italijansko-ruski odnošaji

Izjave poslanika Kergenčeva RIM, 1. Novi poslanik ZSSR, Kergenčev, ki je prispel v Rim te dni, je stopil včeraj v stike z zastopniki italijanskega tiska...

Program 23. medparlamentarne konference

V Washingtonu PARIZ, 1. Svet medparlamentarne zveze se je sestel v palači senata pod predsedstvom bivšega švedskega ministra dr. Adelsarda...

V Albaniji je vse v redu

RIM, 1. Albansko poslanstvo sporoča: Poslanstvo odločno zanika tendenciozne vesti o težkem političnem položaju v Albaniji...

Potek 1. maja v Italiji

RIM, 1. Prvi maj je potekel po vsej Italiji brez vsakih incidentov. Delavci so prišli na delo kakor ob navadnih delavnikih...

Uspehi varšavskega sestanka

Podpis čehoslovaško-poljskega dogovora PRAGA, 1. Včeraj je bil istočasno v Pragi in v Varšavi podpisan dogovor med Poljsko in Čehoslovaško glede razsodišča in postopanja v slučajih spora med obema državama...

Novinarji za izpremembo načrta zakona o tisku

BEOGRAD, 30. Zastopniki Jugoslovenskega novinarskega združenja so posetili nocoj predsednika sekcije zakonodajnega odbora, ki razpravlja o tiskovnem zakonu...

Prilicni procesi proti sovjetskimi atentatorjem

Preki sod 4 častnikov SOFIJA, 1. Danes ob 10. uri se je pričel v artilerijski vojašnici proces pred prekim sodom proti obtožencem znanih atentatorov...

Denarne subvencije francoskim komunistom

PARIZ, 1. «Petit Journal» pravi, da je policija ob priliki preiskav pri komunistih zaplenila tudi več izkazov o denarnih podporah, ki so jih dobivali komunisti v dolarjih...

Pred sestankom Briand-Chamberlain

Zadržanje angleške vlade PARIZ, 1. Vest o predstoječem sestanku med zunanjima ministroma Anglije in Francije se potrjuje. Včerajšnji listi ne skrivajo suma, da se angleška vlada ni še odločila...

Radi praznika 1. maja je izostalo telefonsko poročilo iz Jugoslavije.

Hindenburgova prisega na weimarsko ustavo

BERLIN, 1. Novoizvoljeni državni predsednik Hindenburg bo prisegel na weimarsko ustavo dne 12. maja ob 12.

Mirni potek majske proslave v Parizu

PARIZ, 1. Proslava 1. maja je potekla v Parizu do polдне brez vsakih incidentov. Le neznatno število delavcev je izostalo od dela.

Atentat na brzovlak

BRZOVLAK SKOČIL S TIRA - 25 MRTVIH, 28 RANJENIH BERLIN, 1. Wolffov dopisni urad poroča: Brzovlak Eydtkuhnen-Berlin je davi ob 1 uri po polnoči skočil s tira med postajama Swanoskin in Preussisch Stargard...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji

Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji

Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji

Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji

Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji

Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Eydtkuhnen-Berlin skočil s tira radi atentata. Pri nesreči je bilo 25 mrtvih, 22 težko in 6 lahko ranjenih.

Komisija za proučevanje položaja grških manjšin v Turčiji

ATENE, 1. Mešana komisija, ki preiskuje po nalogu Društva narodov položaj grških manjšin v Carigradu, v Turčiji in Traciji, se bo povrnila v kratkem v Carigrad.

Angleško-turški odnošaji

ANGORA, 1. Poročevalcu lista «Ackham» je izjavil odlični funkcionar angleškega poslanstva v Carigradu, da obišče angleški poslanik Indsay, ki se tačas nahaja na potovanju po Anatoliji, tudi Angoro, kjer bo z osrednjo vlado razpravljalo nekaterih političnih vprašanjih...

Predsednik Turčije pride v Carigrad

CARIGRAD, 1. Tukajšnji tisk poroča, da pride v Carigrad predsednik turške republike in sicer dne 20. maja. Stanoval bo v palači Tolma Paše ali pa v palači bega Le Bey. Obiskal bo tudi Tracijo in se bo vrnil v Angoro preko Trapecumta.

De Pinedo v Indiji

CHARBAAR (Indija), 1. Italijanski letalec De Pinedo ni mogel danes nadaljevati poti, ker mu vremenske razmere niso tega dovolile.

DNEVNE VESTI

Zaplenjeni?

Včeraj popoldne so prišli agenti kr. kvesture v našo tiskarno, da izvršijo zaplembo izvodov našega lista, ki bi se še nahajali v tiskarni. Pozneje smo zvedeli, da so organi varnostnega oblastva — po drugih poročilih pa vojaški državne prostovoljske milice — pobirali še preostale izvide «Edinosti» tudi po tržških prodajalnih listov...

Materijal je že skoro zbran in glasom podpisa v naučnih organizacijah je v sovjetski Rusiji vsega 9124 učenjakov. 2128 jih pripada humanističnim vedam, 1576 matematičnim, 1691 apliciranim, 2009 medicini, 726 umetnosti...

Statistična komisija je ugotovila tudi znanstveno kvalifikacijo prijavljenih članov in jih porazdelala v pet kategorij. V prvi in drugi kategoriji so vseučilišni profesorji vseh strok, v tretji odlični znanstveniki, ki so izdali kakor originalno znanstveno delo, v četrti ustanovitelji znanstvenih šol in smeri, a v peti učnjaki svetovnega glasu.

Potek 1. maja. - Stavka v večjih industrijskih podjetjih. - Številne aretacije. Dan 1. maja je potekel v našem mestu razmeroma mirno. Po ulicah je vrvelo vsakdanje življenje, le skupine četnikov fašistske milice in orožnikov, ki so neprestano krožile po ulicah, posebno v bližini večjih industrijskih podjetjih, so mu dajale neobičajno lice...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

Učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji Današnje učenjaške organizacije v sovjetski Rusiji so še iz časa, ko je ruski učenjaški svet živel še jako slabo. Take organizacije so nastale naprej v Petrogradu in Moskvi...

F. M. Renčar: Starejši novinci do letnika 1904. vpočlicani šele sedaj pod orožje, ker dijaki ali v inozemstvu, služijo kot njihov letnik le 12 in ne 18 mesecev.

Z. G. Podgora: Vojaška služba, odslužena po vojni v Jugoslaviji, ne oprosta od vojaške službe v Italiji in tudi ne daje nikake pravice do skrajnega vojaške službe v italijanski armadi.

Lenardić A., Kojško: Ne more se vam odrediti pravica do oprostitve od hišnega davka, ker je Vaša kmečka hiša preveč prostorna z ozirom na površino zemljišča.

Furlani H., Prvačina: Zglasite se o priliki v goriški pisarni, kjer dobite pokojninsko knjižnico za mladoletne Zorn in pooblastilo zupanstva. Nakazila se bodo začela z majem izplačevati varuhinji.

Rutar F., dijak, Idrija: Vaš »Foglio di condotta illimitato« je odposlalo okrogno pov. Gorica šele 30. t. m. Ako ga niste še dobili, ga dobite danes ali jutri. Bodite brez skrbi!

Društvene vesti

ZADNJA PREDSTAVA »SCAMPOLA«.
Na željo nekaterih stalnih obiskovalcev našega gledališča uprizori »Citalnica« znamenito D. Niccedemiovo trodejanjo »Scampola«. S tem bo dana ugodna prilika vsem tistim, ki ne poznajo še te duhovite komedije, da si jo ogledajo. »Scampola« si je priborila »Citalnica« že lepe uspehe tudi v Gorici, v Postojni in v Bistrici. V glavnih vlogah nastopita g. Terčič in gđna Hervatinova. Igro režira g. A. Sirok. — Predprodaja vstopnic v nedeljo od 10—12 v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. Otrokom vstop zabranjen.

BERNSTEINOV »TAT«.
V četrtek, 7. maja, uprizori »Citalnica« to znamenito francosko trodejanjo, ki je šla s pravim trijumfom po vseh odrih velikih evropskih gledališč. Ker bo to zadnja premiera v tej sezoni in ker je obenem tudi benefična predstava za delavni igriški ansambel »Citalnice«, upamo na lep obisk. Glavna vloga je v ročah gđne Stepančičeve, ki bo imela lepo priliko pokazati vse svoje igralske sposobnosti. Glavni moško vloga pa igra g. Terčič. V ostalih vlogah nastopijo še gđna Kreševičeva in gg. Wardjančič, Cesar in Primožič.

— Gospodarska in trgovska univerza. Prihodnja sredo ob 12. uri bo pričel znani profesor Leone Bolaffio, član kr. komisije za reformo zakonov, s ciklusom javnih predavanj o falimentnem pravu.

Pevsko društvo »Zastava« v Lonjerju priredi v nedeljo, dne 10. maja t. l. veselico in prostorskih gostilne »pri Društvu« s petjem, deklamacijami, igro in prasto zabavo. Natančen spored v jutranji »Edinosti«.

— D. K. N. Tommaso — Trst. Danes točno ob 18.15 redni sestanek. — Odbor.

SPORT

— Ako bo pomladanski dež vsaj jutri popoldne milostljiv, bo sportnikom dana prilika, da vidijo kar tri tekme na enem igrišču. Vse to se bo godilo na igrišču »Vala« na Trsteniku, kjer nastopi ob 1. uri 30 min. III. četa »Vala« proti četki »Gaja« iz Ban. ob 3. pop. II. četa proti krožku »Nicolò Tommaso« in ob 4.30 hazenaška tekma med »Obzorom« in »Valom«.

Posebno pozornost vzbujata hazenaška tekma, v kateri nastopi družina »Obzora« prvič.

— M. D. »Danica« — Kontovel — M. D. »Višava« — Konkodel. Jutri, dne 3. t. m. se bo vršila na igrišču med Prosekem in Opčinami ob 1.30 prijateljska nogometna tekma med I. četo M. D. »Danica« — Kontovel in I. četo M. D. »Višava« Konkodel.

— M. D. P. Opčine naznanja, da se je odstopilo od nadaljnih tekem za kupo g. A. Povha radi odhoda nekaterih igralcev.

T. K. — M. D. P. Opčine. V nedeljo 3. maja ob 15. uri se bo vršila na igrišču M. D. P. Opčine prijateljska nogometna tekma z M. D. P. Trst. T. K.

Jutri se bodo odigrale predzadnje tekme za kupo zlatarja Alojzija Povha na igrišču S. D. A. v ul. Calvola med četo M. D. Obzor in M. D. P. Trst kakor tudi med M. D. Sparta in S. D. A. Začetek tekem ob 14. uri.

Iz tržaškega življenja

— Samomor starca. Življenje je včasih tako obremenjeno s križi in nadlogami, da jih dotičnik, nad katerim vse, le s težavo prenaša. Marsikdo omaga pod njimi in v obupu išče miru v smrti. K dolgi vrsti teh nesrečnikov se je večraj pridružil 65-letni trgovec s kurom Benjamin Olivetto, stanujoč pri Sv. Alojziju-Chiadino št. 4. Že od mladih nog ga je mučila neozdravljiva srčna bolezen, ki mu je na stara leta grozila, da mu nenadoma prestrže nit življenja. Negotovo življenje od dne do dne in muke so sčasoma pritiskale starca v obup. Dasi na zatonu življenja, ni hotel počakati, da umre naravne smrti, kakor je vsakemu usojeno. Večraj popoldne okoli 14. ure je v svojem skladišču oglja v ulici Venzonzi št. 4 izpil okoli 200 gramov octove kisline. Neka ženska, ki je pozneje prišla v skladišče, je našla nesrečnega starca pol nezavestnega na tleh v temnem kotu skladišča. Na lice mesta poklicani zdravnik rešilne postaje je na prvi pogled spoznal, da je prišel zaman; starca so že spreleteli smrti križi; z njegovim življenjem je bilo pri kraju. Nesrečnik je izdihnil tekot prevoza v mestno bolnišnico.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA: (43)

Moč preteklosti

Roman v treh delih. Iz rušine prevedel Ivan Vouk.

Ko je bil baron sam v svoji sobi, je dihnil s polnimi prsi in se čutil zelo olajšan. Stričeva smrt je bila neizbežna, a ko se oči starega šudaka zapro, ne bo on samo milijonar, ampak bo svoboden v svojih delih in prvo dejanje te prostosti bo to, da se reši zakona, ki mu ga je vsilila potreba. Delal si je načrte o bodočnosti ter premišljeval, na kakšen način bi se dalo povzročiti proces za ločitev zakona. Iz omare je vzel elegantno usnjeno potno torbo in majhen kovček. Naglo je vložil nekoliko obleke, perila in druge potrebne reči, zaviil in zavezal plašč ter se prute utrujen naslonil k odprtemu oknu, da bi se osvežil.

S polnimi prsi je vdihoval čisti in blagodišeči nočni zrak, se zamislil in prevzela ga je strastna želja, da bi šel v prepovedane sobe in bi pred odhodom še enkrat videl Giovanno. Odhila je že ponoč, a baron je še vedno stal pri oknu, boreč se s strastjo, ki ga

— Po ceni jo je izkupila. Ko se je 9-letna Elvira Grassi, stanujoča na trgu Studi št. 2, večraj popoldne vračala iz ljudske šole v ulici S. Giorgio jo je v bližini omenjene ulice podrl neki osebni avto. Ker pa je šofer v kritičnem trenutku urno zavil v stran in takoj ustavil avto, deklica ni prišla pod kolesa; pri padcu se je le nekoliko opraskala po nogah. — Dobila je potrebno pomoč v mestni bolnišnici, kamor je bila prepeljana z istim avtomobilom.

— **Nasilen podnajemnik.** Pri vdovi Mariji Demarchi, stanujoči pri Sv. Mariji Magd. sp. št. 661, je stanoval že delj časa kot podnajemnik neki bivši orožnik s svojo soprogo. Pred kratkim je pa Demarchijsva dala podnajemniku nalogo, da se mora izseliti, ker da rabi sobo zase. Podnajemnik pa ni hotel oditi in večraj, ko ga je 18-letni sin Demarchijsve opozoril na njegovo dolžnost, se je bivši varuh javnega tako razjezil, da je pričel mladeniča pretepati. Pretepel je tudi njegovo mater, ki je hotela braniti sina. Oba sta bila tako hudo zdelana, da jima je moral prihitiati na pomoč zdravnik resilne postaje. Bivši orožnik pa se je moral, hote ali nehot, zaenkrat preseliti v zapor.

Vesti z Goriškega

— **Novi napadi na goriškega knezovadškofa.** Cerkevna obsoda treh goriških monsignorjev, ki je bila baje glede dvojice (mons. Cattelizza in prof. Del Fabbro) preklicana, je dala italijanskemu časopisu povod k novi govorji proti goriškemu knezovadškofu. Kot prvi je otvoril to novo gonjo obmejni politik Piero Pisenti s svojimi članki »Il clero slavo« v videmskem »Giornale del Friuli«. Za njim je pričapljala »Voce di Gorizia«, ki hoče veljati za dobro stražo na vzhodnih mejah. V svoji četrtkovni številki prinaša ta listič dolg uvoden članek, poln že davno podpretilih napadov na sivolasega goriškega vladiko, na katere bi bil ravno radi njihove podpretilosti vsak odgovor odveč. Zanima nas le konec dotičnega članka, ki pravi, da je skrajno poniževalno in žalostno da morajo tudi po osvoboditvi italijanski duhovniki v Italiji in pod italijansko vlado braniti s stisnjenimi zobmi svojo italijansko zavest in prepričanje medtem ko slovenski duhovniki delajo povsod in z vsemi možnimi sredstvi politiko in to celo v cerkvi s prizničen in z oltarja, pridigačo v italijanski Gorici v slovensčini in nadomeščujoč latinske molitve s slovenskimi.

Torej po mnenju italijanskega lista se pravi delati politiko, ako se slovenskim vernikom pridiga v slovensčini in ako naše ljudstvo moli k Bogu tako, kakor je doslej molilo, v svojem materinem jeziku.

Ne bratci, to in nikako delanje politike, ampak to je samo izpolnjevanje Zveličarjevega nauka: »Pojdite in učite vse narode! In kako naj izvršujejo njegovi poslaniki Zveličarjev nauk ako na v jeziku vsakega iz vseh teh narodov! Ako bi hoteli delati to drugače, tedaj šele bi postalo njihovo učenje in propovedovanje politično vprašanje. Čim pa bi postalo to izključno in izrazito notranje cerkveno vprašanje politično vprašanje, tedaj bi zašumelo v vrstah slovenskega ljudstva, kajti gospodje naj vedo, da sicer lahko silijo slovensko decu v italijanske ljudske šole, nikakor pa ne bodo mogli siliti slovenskega ljudstva v cerkev, v kateri bi bil zabranjen njihov jezik in iz katere bi si radi ustvarili poslednje sredstvo raznarodovanja. Te moči gospodje še nimajo in je ne bodo nikdar imeli. Zato bi ne mogli postopati knezovadškof italijanske narodnosti nič drugače, kakor postopa knezovadškof slovenske narodnosti — dr. Francič Borgia Sedej. Če bi hotel postopati drugače, potem bi cerkev prenehala biti cerkev in slovensko ljudstvo bi izvajalo iz tega svoje posledice.

— **Častni fašisti.** V četrtek popoldne je bil na goriškem magistratu slovesno pripet fašistovski znak generalu v pokojni Rafaelu Abrille in znanemu goriškemu trgovcu Antonu Orzanu. Te slovesnosti so se udeležili posl. Marani, zupan sen. Bombig in tajnik furlanske fašistovske zveze gen. Ronchi. Kakor znano, je tajnik fašistovske stranke on. Farinacci ob obletnici rojstva Rima ponudil mnogim uglednim osebam izkaznico fašistovske stranke, takozvano »tessero ad onorem«. Od Goritanov sta prišla v poštev višje omenjena gospoda, katerim je bila v četrtek dotična tessera slovesno izročena.

ZVEZA PROSVETNIH DRUŠTEV.

— **Grahovo.** Skoro dve leti je spala naša čitalnica, katere delovanje je bilo prekinjeno vsled nepovoljnih razmer. Čudno klavirno je bilo med tem časom pri nas. Mladina se je dolgočasila — oziroma zapravljala svoj prosti čas. Življenje je potekalo enolično in pusto. Nič skupnega nismo imeli. — Vsakdo je ubiral svojo pot, odtujevali smo se drug drugemu — skratka, bili smo ovce brez pastirja.

Uvideli smo, da ni mogoče tako naprej. Zaželeli smo si z vso dušo skupnega, zdravega razvedrila, zato smo v nedeljo 26. t. m. obnovili našo čitalnico, katere praznuje letos že svojo štiridesetletnico.

Mnogo zanimanja, kažejo naši vaščani za to pre-toristno društvo. Brez ozira na stan, starost in poklic, vsi so se z vso vneto skupno podali na delo.

Vrnila se nam je pomlad. Sonce sije gorkeje in topleje ter vzbujata naravo. Vse poganja in cvete, vse kliče v novo lepše življenje. Po mlad se je naselila tudi v naša srca. Vzburili smo se po dolgem spanju, zažuteli da smo še polni moči in življenja — torej na delo! Ko

pajmo, orajmo, sadimo in sejmo, da bomo lahko tudi želi.

— **Le pridno kopačil.** Saj kopljete tukaj na zemlji domači! — **Grahovo.** V nedeljo 26. m. m. je našo društvo »Citalnica« ponovno oživela — v četrtletni let. V tej daljni dobi je društvo za nedolgo prečinilo delovanje ravno pred dvajsetimi leti. V drugič ga je zavila svetovna vojna, v tretjič pa »vojna« po vojni. In to zadnja pri nas ni bila tako lahka — no, vendar je »Citalnica« zmagovalna. Pomlajena kot ptič Feniks v ognju bo, upamo zadržno, začela krepko svojo pot navzgor. Stevilna udeležba kaže zadostno, da naši ljudje razumejo pomen te naše nadvse važne prosvetne naprave, in se je oželepajo in z enako ljubeznijo — bodi upamola mladež — bodi zrelo moštvo in ženstvo. Zavedajo se, da ker vsak posameznik ne more uspešno vršiti dela za svojo izobrazbo, ravno zato se družimo; zato tudi, čim več nas je, tem bolje to delo vršimo.

— **Opodslanec »Zveze prosvetnih društev«** nas je poučil o uredbi društva, o naši orednji prosvetni matici, ter še o mnogocem. Veseli smo, bili njegovega obiska in pouka; enodušno smo izjavili svoj pristop.

Svoje prosvetno zarišče smo obnovili torej, in na njem je zaplamltel nov ogenj, z vsemi močmi ga hočemo netiti, da vzplameni kres, ki nam bo ogrela duše.

— **VIPAVA.** — **Prireditev »Prosvetnega društva «Krejš»** — **gostovanje »Dramatičnega društva« iz Gorice** — **se radi tehničnih težkoč preloži na drugo nedeljo.**

— **Ročini.** — **Bralno in pevsko društvo »Sloga«** v nedeljo 3. maja ob 3. uri popoldne ponovi svojo krasno uspešno prireditev »Divjega lovca«.

Vsled ogromnega zanimanja našega in drugega ljudstva od bližnje in dalnje okolice, ter zahteve, da igro ponovno vprizorimo, smo se odločili, da ustrežemo. Krepko slovensko delo to pač zasluži.

— **Kraljica palčkov v Renčah.** V nedeljo 3. majnika priredi mirenska šolska mladina prvi letošnji izlet v Renče in bo gostovala ob 3 popoldne na lepem renškem odru, v veliki dvorani Delpin — Znidarčič s svojo otroško igro »Kraljica palčkov«. V Mirno so jo že dvakrat uprizorili in dvorana je bila nabita do zadnjega kotička.

Res, čarobna je ta bajka spretnega mladinskega pisatelja Jojipa Ribičiča. Vsa do se bo naslajal, strmeč v te pestre, govoreče, počete in rajajoče žive slike iz kraljevstva ljubkih — pedenjozičkov in laketbradičkov. Iz zemeljskih vrtin se čuje delavska pesem palčkov, močnjati kralj je zamaknjen v začarano kraljico, sežavi norček — sok vsega kraljevstva — se šopiri na prestolu in dovtipno zbada s svojim namazanim jezikom čarjave svetovalca in učnega poslanika iz sosednjega kraljevstva bratov palčkov.

Čarovnica oživi na odru kraljico s svojimi čarili, ko zvari razum, srce in hrepenenje, kar ji je dal kralj pit iz treh zlatih čaš tik pred kronanjem. Razkošna kraljevska svatba zbudi gotovo tudi v Renčah toliko vznětenja, da zadoni samo eden »oh« prijetnega iznenadenja po vsej dvorani. Recitacije hrepenče kraljice, njen ples in bag vzbudi višek občudovanja in odobravanja. Njeni pesniški opisi vsaj naravnih krasot so tako dovršeni v popolni električni sceneriji, da vidiš solčne žarke, duhaš vstir čvetlice, slišiš žgolenje ptic, piskanje pastirčkov in meketanje njih čred, uživš svobodo visokih planin itd. — uživiš se v vse naravne krasote!

Petje in rajanje vil, njih snežno bela oprava, bliščeča se pregrinjala, valoviti lasje in sijajna električna razsvetljava ob umetniškem spremljevanju najspretnejše glasovite igralkice — domaćinke, preslede vsakega gledalca v nov, popoln bajni svet, da pozabi na vsako svetsko gorje. Pesem pozabjenja s spremetvom dovršene glasbe! Le pri tako sijajno uspehli prireditvah imamo popoln umetniški užitek!

Vsi naši vrli Renčani, njih sosedi z Gradišča, Bukovice, Vogerskega, Volčje drage in Prvačine, a tudi vi goriški meščani, prihite gledat to »Kraljico palčkov«, in videli boste res nekaj lepega! — Občudovalec palčkov.

— **Iz Stanjela.** Bralno pevsko društvo »Stanjela« v Stanjelu priredi dne 3. maja t. l. ob 3. uri popoldan večko spomladansko veseliko na grajskem dvorišču.

Borzna poročila.

DEVIZE Amsterdam od 970.— do 985.— Belgija od 128.— do 125.—; Pariz 127.25 do 127.75 London od 117.50 do 118.—; New York od 24.30 do 24.40; Španija od 355.— do 360.—; Švica od 471.— do 473.—; Atene od 45.— do 46.75; Berlin od 578.— do 584.—; Bukarest od 10.70 do 11.50; Praga od 72.20 do 72.70; Ogrska od 0.0340 do 0.0345; Dunaj od 0.0341 do 0.0347; Zagreb od 39.37 do 39.57.

VALUTA; Avstrijske krome od 0.0338 do 0.0345 dinarji od 39.20 do 39.40; dolarji od 24.25 do 24.35; novci po 20 frankov od 93.50 do 95.50 funt Sterling od 117.70 do 117.90.

Beneške obveznice 79.25.

POPRAVEK

V osmrtnici Marija Vidic, objavljeni v večrajšnji številki, naj se čita Ignac sin namesto zet. Med drugimi naj se čita tudi nevesta.

ZAHVALA.

Ob priliki prerane izgube naše ljubljene hčerke

ZORKE

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so nam izkazali svoje sočutje bodisi s tolažbo, bodisi s podarjenjem cvetlic in spremetvom pokojnice na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala veljaj preč. g. župniku, domačim pevkom in pevčevom kakor tudi prosiškim pevčevom za ganljive žalostinke, domačim dekletom in mladeničem in tukajšnjemu prosvetnemu društvu. — Bog plačaj vsem!

ZGONIK, 1. maja 1925.

Miloslava družina
MIROSLAVA GRUDEN. 347

Mali oglasi

GOSPODICNA z 8-letno trgovsko prakso, veščica tudi pisarniških del, z znanjem slovenskega italijanskega in nemškega jezika, išče mesto kot trgovska pomočnica ali blagajničarka. Gre tudi na delo. Naslov pri upravnistvu. 583

CEVLJARSKI rezalec, z večletno prakso v trgovini z usnjem, govori slovensko, italijansko in nemško išče primerne službe. Naslov pri upravnistvu. 585

IZDELOVALNICA DEŽNIH PLAŠČEV
MODERNA BARVALNICA
Trst - Corso Vittorio Emanuele III. 39
Dežni plašči se popravljajo, čistijo, barvajo itd.
Tovrsne obleke in kožuhovine se čistijo in barvajo. Navadno blago se impregnira, da postane nepremokljivo. Cene zmerno. (317) Postrežba točna.

česar vlada v goriških nogometnih krogih za nedeljsko tekmo velikansko zanimanje.

— **Iz Trebuše.** (Pretrjesljiva družinska založnja). Ko se je l. 1914. razlegel po goriški deželi glas, je moral pod orožje, kakor nešteto drugih mož in fantov, tudi naš občan Josip Horvat, zapustivši doma ženo in troje nebogljivega otroka. Ko je l. 1915 postala tudi goriška dežela torišče krvavih bojev, tedaj je morala tudi njegova žena z malimi otroci zapustiti domači krov in iskati pribežališče na Kranjskem, kjer je našla stredo, kruh in delo na posestvu nekoga Laiosa Kengler-ja. Med njo in njenim gostiteljem se je kaj kmalu razvilo ljubezensko razmerje, čigar posledica je bilo rojstvo otroka, katerega so krstili na ime nezakonskega očeta Laiosa (Alojz). Medtem se je posrečilo njenemu možu Josipu Horvat si izprostiti kratkodopust, da obišče ženo in otroke. Mož, ki je tolikrat neustrašno zrl v obličje smrti, ni mogel prenesti težke prevare, ko se je na lastne oči prepričal o nedovoljenem razmerju svoje žene. Cesar ni naredil odloženega kroga sovražnika, to je sedaj naredil on sam, sam je napravil konec svojemu življenju.

Od tedaj se je pričelo za njegovo nezvesto ženo Marijo pravo peklenško življenje. Kes jo je ključal noč in dan in na njeno glavo se je pričela rušiti nesreča za nesrečo: najprej ji je umrl najstarejši zakonski otrok, kateremu je kmalu na to sledil v smrt drugi njen otrok. Ko je potihnila bojna vihra, se je vrnila Marija, zapuščena od svojega ljubimca, s preostalim zakonskim in nezakonskim otrokom v svojo domačo vas, kjer jo je čakalo strašno življenje. Prej je bil njen delez kes, toda tu sta se pridružila k njemu še beda in zaničevanje. Ko ji je pa nedavno umrl njen tretji in poslednji zakonski sin, tedaj je za Marijo prekipela časa trpljenja. V terek se je v obupu vrgla z nezakonskim otrokom v naročju v domač vodnjak, v katerem jo je voda rešila vseh zemeljskih muk, kesa in trpljenja. V sredo jutraj so jo našli domačini, ko so zajemali vodo, vtopljeno v vodnjaku.

BABICA sprejema noseče. Na željo zdravniška pomoč. Ljubezna povktršba. Tajnost in nizke cene. Madonna 10/II. 577

RESNA trdka išče 25 tleč za eno leto proti 15% obvestim. Pomožbe pod »560« na upravnistvu. 586

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zjamčeno. Slava. Via Gialia 29. 64

GOSPODICNA s trgovsko in 2 letno pisarniško prakso, z znanjem dvostavnega knjigovodstva, išče mesto kot knjigovodkinja ali pisarniška moč. Gre tudi na delo. Naslov pri upravnistvu. 584

Najboljši nakupni vir za

POHIŠTVO

od najnavadnejših do najpopolnejših tipov

M. STEINER

Via Geppa 15 Via Geppa 15
Dospeli so novi vzorci 48

stroji za šivanje in vezenje, origlin., nemški.

PFÄFF

ZALOGA: (318)

F. BEDNAR

trdka ustanovljena 1878. l.
Trst, Via Genova 19
Zaloga homiča za vezenje D. M. L.

ZA BIRMO

je edini naš urar in zlatar

Alojzij Povh

na Piazza Garibaldi št. 2
prvc nadstropje

JOSIP EGGER

LIVAR

Šturije 114 pri Ajdovščini

vliva železo, medenino, baker, aluminij, svinec l. t. d. l. t. d.
Kupuje vsakovrstne kovine in jih plačuje po najvišjih cenah. 301

RAKOS & C. o

Trst - Via Milano 19 - Telefon št. 36-34
Zastopstvo pisalnih strojev

ADLER

Zaloga rabljenih strojev, trakov in kopirnega papirja po konkurenčnih cenah.
Poprave pohištva za urade. Zaloga pisalnih strojev IDEAL. (316)

URARNA-ZLATARNA F. BUDA

Trst - Corso Garibaldi 35
(Podružnica Via Scalinata 1)

Kupuje krome, goldinarje, staro zlato, - briljante in plačuje po najvišjih cenah.
Razpolaga z veliko izbero vseh zlatih predmetov 14 in 18 karatnih; briljantov, dijamantov, srebrnine in ur po najnižjih cenah. (55)

Roberto de Rota

avtorizirani specialist za kurja očesa

sprejema od 10 do 13
in od 16 do 18
v nedeljah in praznikih od 10 do 13
v Via S. Nicolò št. 13, II. n.

IZDELOVALNICA DEŽNIH PLAŠČEV

MODERNA BARVALNICA
Trst - Corso Vittorio Emanuele III. 39
Dežni plašči se popravljajo, čistijo, barvajo itd.
Tovrsne obleke in kožuhovine se čistijo in barvajo. Navadno blago se impregnira, da postane nepremokljivo. Cene zmerno. (317) Postrežba točna.

je vlekla k tisti, kateri je on prizadejal toliko zla. Hkratu je vztrepetal in se vzravnal.

Iz daljave je zapel samostanski zvon in razlegel se je zbor »De profundis«.

Minuto časa je obstal tresoč se od groze in mrzel pot ga je oblivail, toda ta slabost se je naglo izpremenila v besno jezo.

— **Ču!** Prokleti strahovi, vi nama pojeete odhodnico? Čemu torej moja težka borba proti ljubezni! Če sva oba zapadla smrti, zakaj bi se vsaj ne videla?

Naglo je odprl malo skrinjico, kjer je vedno hranil kakšno steklenico starega vina, nalil si je poln kozarec in izpil. S tresočo se roko je nato odprl tajne durj in šel v sobo Giovanne.

Bila je razsvetljena, toda prazna. V svoje veliko začudenje je ugotovil, da je bila ena odprtina, o kateri je mislil, da je zadelano okno, vrata, in ta so bila zdaj odprta. Skozi nje je prišel na polzaste stopnice, ki so peljale do drugih vrat s težkim zaphom; ta so bila priprta. Z naraščajočim začudenjem je baron prestopil prag in prišel je v vrt, o katerem je govoril Mišelj in kamor se je do zdaj dalo priti samo skozi dvorišče.

Svetloba pojemajočega meseca je medla in bleda, vendar pa je baron napravil nekaj korakov in obšel ogled poslopja, nakar je prišel na ploščad, ki je bila zaraščena s travo in grmovjem.

Nekoliko korakov proč od njega je sedela na klopi Valerija ali Giovanna. Bila je odeta v nekakšno jutranjo haljo iz svilenega blaga, ki je bilo nekoč belo, zdaj pa že orumenelo kakor stara slonova kost; v životu je bila halja okrašena s širokim zlatim vezanjem, ki ni potemnelo v teku dolgih stoletij in se je lesketalo v poltemi; dolgi, do ramen razprtji rokavi so odkrivali roke klasične lepote. Sirok, z dragimi kamni obšit trak je krasil čelo in pridrževal napol razpuščene lasje. Na kolentih ji je ležala mandolina, toda ona ni igrala; čudni pogled, ki ga je vpirala v eno točko, je izdajal njeno abnormalno stanje. Njeno očarujoče obličje je bilo smrtno blede in nenavadno otožno.

Kakor začaran je baron strmel vanjo. V tem tajnstvenem polmrazu, obdana od rožnatih grmov, katerih vonj je prihajal do njega, je bila zares prikazen idealne lepote. Kako je lepa! Kako ji je ne ljubil do izpozabljenja? Kdaj se loči končno od one druge, da bi začel živeti tukaj življenje popolne sreče in blaženosti?

— Giovanna! — je zasepetal strastno.

Deklica je vztrepetala, mandolina ji je padla na zemljo in tiho je vzdiknila, iztegujoč k njemu roke:

— Paolo! Paolo!

V hipu je bil pri njej, sedel je, jo objel, jo

stiskal k sebi ter jo pokrtil s poljubi. Dotik tega čarobnega bitja in omamni duh cvetlic sta mu šla v glavo in ga opajala...

Valerija, ali bolje Giovanna, je prenašala njegova božanja, toda ni jih vračala. Nenadoma se je iztrgala iz njegovega objema, pokleknila na klop, ga objela okrog vratu in rekla s pritajenim glasom:

— Paolo! — Ali me misliš zavreči, zdaj ko si me pokrtil s sramotno in me napravil nesrečno?

— Kaj govoriš, Giovanna. Odzneni nelepe misli; jaz te ljubim in te nikoli ne zavrzem, — je odgovoril.

Približala se mu je in z začudenjem in s strahom je zapazil, da je v njenih motnih očeh zagorel izraz divje strasti. Strašen, ognjen pogled je zrl vanj, kakršnega si ni mogel predstavljati v teh navadno tako krotkih očeh.

— Odgovori, ali je res, da si oženjen, Paolo Di Montignoso? Ali si se mi lagal ves čas? Tvoja ljubezen je morda samo lahkomišelnja šala? Ali je mogoče, da morejo ta lepa usta tako strašno lagati in varati? Kaj ne, predzrnil si se napraviti ceremonijo samo za šalo, a potem me boš neusmiljeno zavrgel, onečaščeno, potem, ko sem ti vse dala! Torej govori, govori vendar! Povej mi resnico, kakršnakoli je, ker... — in glasno je zavpila, a baron se je stresel, — živa ali mrtva, jaz te ne izpustim! Nekaj stoletij si moj in moj ostanec!